

SIPOO

- VOIMAKKAASTI KASVAVA
JA KEHITTYVÄ KULTTUURIKUNTA

YLEISTÄ

Kunnan strategian (2018-2021) mukaan kunnan asukasmäärä kasvaa vuosittain, mikä edellyttää kunnan palvelujen aktiivista kehittämistä. Kunnan keskeinen päätavoite on, että "Sipoon kunnassa asuu onnellisia ja hyvinvoivia ihmisiä."

Monipuoliset kulttuuri-, kirjasto ja vapaa-ajan palvelut ovat keskeinen tekijä kuntalaisten ja vierailijoiden hyvinvoinnin rakentamisessa.

Kulttuuripalvelut lisäävät kunnan vetovoimaa ja edistävät siten kasvua.

Kulttuuritoimintaa säätelee Laki kuntien kulttuuritoiminnasta. Sen mukaan kulttuuri-toiminnan tarkoituksena on luoda kuntalaiselle mahdollisuuksia kehittää itseään, lisätä osaamistaan, edistää hyvinvointiaan, kokea yhteenkuuluvuutta ja vaikuttaa viihtyisämpään asuinympäristöön.

Sipoon kulttuurisuunnitelma toimii strategisena, ohjaavana asiakirjana kymmenen vuoden kehittämistähtämellä. Suunnitelman laatimista ohjasi kunnan työntekijöistä ja eri kulttuurialojen asiantuntijoista koostunut ohjausryhmä. Ryhmän työ pohjasi keväällä 2019 toteutettuun asukaskyselyyn

(524 vastausta), virkamiesten ja asiantuntijoiden haastatteluihin sekä työpajoihin. Suunnitelman laatimisen prosessista vastasi Sipoon kunnan kulttuuripalvelut yhteistyössä asiantuntijayritys KPMG Oy Ab kanssa.

” Kulttuuri on ihmisen luomaa aineellista ja aineetonta sisältöä. Kulttuuri koetaan henkilökohtaisesti, mutta se luo myös yhteisöllisyyttä. Sipoossa kulttuuri perustuu taiteeseen ja perinteisiin mutta se sisältää myös hyvinvoinnin ja ympäristön, ja on tiiviisti läsnä jokaisen arjessa.”

- Anne Laitinen, kulttuuripalvelupäällikkö

Viihtyisä ja luonnonläheinen kulttuurikunta

Sipoolaisilla on voimakas side kulttuuriin, ja enemmistö sipoolaisista pitää suhdettaan kulttuuriin tärkeänä. Kyselyn mukaan kävi ilmi, että jopa 90 % sipoolaisista käy vuosittain vähintään yhdessä kulttuuritapahtumassa. Asukkaat kokevat Sipoon vahvuudeksi yhteistyö, viihtyisä ympäristö ja luonnonläheisyys, kaksikielisyys sekä kulttuuritoimijoiden olemassaolo ja ammattitaito.

Kunnan vastuulla on varmistaa, että kunnassa on monipuolinen kulttuuritarjonta, joka huomioi eri ikäryhmät, kieli-ryhmät ja palvelujen saavutettavuuden. Kulttuurin tehtävä on vahvistaa paikallista identiteettiä vaalimalla perinteitä ja kehittämällä niitä osaksi uusien kuntalaisten elämää.

Kunta edistää strategiansa mukaisesti mahdollisuuksia yhteisölliseen asumiseen ja vapaa-aikaan sekä menestykselliseen yrittämiseen.

Tehtävää toteutetaan tiiviissä yhteistyössä paikallisten yhdistysten, yritysten, seurakuntien, luovan alan edustajien ja taiteenharrastajien kanssa. Toimijoiden tehtävä on luoda kulttuurin keinoin edel-

lytyksiä asukkaiden onnellisuudelle ja hyvinvoinnille. Sipoossa saadaan aikaan asioita yhdessä tekemällä!

Viihtyisä ympäristö ja kulttuuritoiminnalle suotuisa ilmapiiri houkuttelee osajia kuntaan. Kunnan kulttuuri- ja vapaa-ajan organisaatiot ovat aktiivisesti mukana kuntarajoja ylittävissä yhteistyöverkostoissa ja positiivinen muuttoliikenne on lisännyt taiteilijoiden ja kulttuuriammattilaisten määrää kunnassa entisestään.

KULTTUURIELÄMÄÄ SIPOOSSA NYT

Monipuolinen kulttuuritarjonta

Sipoossa keväällä 2019 KPMG:n kanssa tehdyn kartoituksen mukaan kuntalaiset ovat tyytyväisiä kulttuuritarjontaan. Sipoonlinen tarjonta näkyy monipuolisena tarjontana; tapahtumina, esityksinä ja näyttelyinä, taiteen perusopetuksena ja paikalliskulttuuria vahvistavina hankkeina, ilmiöinä ja innovaatioina.

Kunnassa järjestetään useita kulttuuritapahtumia, ja kunnassa toimii monia taidetta tuottavia yhdistyksiä ja kuoroja sekä lukuisa joukko ammattitaiteilijoita, luovan alan yrittäjiä ja kulttuurin harrastajia. Kunnan kulttuuripalvelujen tärkeimmät yhteistyötahot ovat taiteen perusopetusta tarjoavat tahot, paikalliset taide- ja kulttuuriyhdistykset ja seurakunnat.

Kunnan kulttuuripalvelujen omat tuottamat tapahtumat täydentävät kulttuuritarjontaa kunnassa

Kunta avustaa kulttuuritoimijoita

Kunta myöntää avustusta yhdistysten, ryhmien ja yksittäisten taiteilijoiden paikallisiin projekteihin. Kunta neuvoo ja tukee kulttuuritapahtumien järjestämisessä sekä auttaa tapahtumista tiedottamisessa ja niiden koordinoimisessa.

Kulttuuritoimintaa tarjoavat tahot voivat hakea avustuksia tai sponsorointia yksityisiltä rahastoilta, säätiöiltä ja yrityksiltä. Kunta neuvoo mahdollisuuksien mukaan toimijoita rahoituksen löytämiseksi.

Kulttuuritilat

Kunta tarjoaa kulttuuritoiminnalle soveltuvia tiloja kohtuuhintaan käytettäväksi. Erityisesti kulttuuritoimintaan soveltuvia kunnan tiloja ovat muun muassa Topeliussali, Artborg 35, Kirjastot, Söderkullan kartanon ulkoilmanäyttämö, ja Juhlatalo. Myös yhdistysten ylläpitämät seurojen talot eri kylissä toimivat paikallisen yhteisön juhla- ja tapahtumapaikkoina. Sipoon kirkko, Sipoon vanha kirkko ja Söderkullan kirkko toimivat aktiivisesti konserttitiloina. Nykyaikaisen näyttelypaikkoja ovat Gumbostrand Konst & Form sekä Pesula Galleria. Kunnan kulttuuritarjontaa elävöittää myös lastenkulttuurikeskus Lilla Villan ja kotiseutumuseo Sibbesgården. Sipoon Taiteilijary ry vuokraa työtiloja taiteilijoille Artborgin alakerrasta.

KOTISEUDUN MERKITYS

Luonnon ja kotiseudun suojaaminen ja säilyttäminen ovat kuntalaisille tärkeitä. Vanhat luonteikkaat rakennukset ja maalaismaisema ovat osa sipolaista omaleimaisuutta, joita tulee säilyttää. Uudisrakentamisessa kulttuurin mahdollisuuksia hyödynnetään muun muassa osallistavan suunnittelun keinoin, jossa viihtyisää asuinympäristöä suunnitellaan yhdessä asukkaiden ja kulttuuritoimijoiden kanssa. Paikallinen perinnetieto ja tarinat ovat osa vaalittavaa sipolaisuutta. Kunnan taajamilla ja eri kylillä on oma luonteenomaisuutensa, jota tulee vahvistaa ja hyödyntää. Elävää kulttuuriperinnettä vaalitaan ja uusia perinteitä luodaan.

Maantieteellinen sijainti

Sipoon sijainti pääkaupunkiseudun kupeessa merenrantaan, ulkoiluserveen ja kansallispuistoon tarjoaa upeaa luontoa ja kulttuurimaisemaa niin asukkaiden kuin muualta tulevien kulttuuritoimijoiden käyttöön. Uudenmaan seudulle tyypillisiä ja arvokkaita kulttuuriympäristöjä löytyy muinaisjäänöksistä, maisemanähtävyyksistä ja perinnetilaisista. Muita seudulle tyypillisiä kulttuuriperinteitä löytyy myös elävästä kaksikielisyydestä.

KEHITTÄMISEN MAHDOLLISUUDET JA TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

YHTEISTYÖN EDISTÄMINEN

Taiteen harjoittajien, kulttuurihenkilöstön ja muiden kulttuurialan ammattilaisten laajan verkoston hyödyntäminen ja tukeminen vahvistavat omaleimaista kulttuuria ja kilpailukykyä. Kehittäminen toteutetaan julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin avoimella yhteistyöllä, jossa eri alojen osaajat muodostavat verkoston.

- Kunnan myöntämä avustus kulttuuritoimintaan suhteutetaan väestönkasvuun
- Kulttuuritoiminnalle soveltuvat tilat ja alueet, jotka ovat kunnan omistuksessa pidetään hyvässä kunnossa ja toteutetaan niissä muutoksia, jotta soveltuvat mahdollisimman hyvin erilaiseen kulttuuritoimintaan
- Tapahtumien koordinoitua ja niistä tiedottamista parannetaan entisestään ja tapahtumien suunnittelua aikaistetaan yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa.
- Taidetyöryhmä, johon osallistuu kunnan eri toimialojen edustajia jatkaa toimintaansa ja julkisen taiteen osuutta lisätään myös muille alueille kuin Nikkilään.
- Yhteistyönä toteutetut toistuvat, erottuvat ja laadukkaat kulttuuritapahtumat ja festivaalit profiloivat kuntaa ja antavat kulttuuritoiminnalle paikallista näkyvyyttä.

KAKSIKIELISYYS

Kuntalaisten osallisuutta tulee vahvistaa. Se rakentaa pitkäaikaista vaikuttavuutta ja luo ymmärrystä tarpeista. Palvelujen saaminen omalla äidinkielellä vahvistaa osallisuutta. Kaksikielisyys on osa sipoolaista kulttuuriperimää. Kaksikielisyys turvataan Sipoon palveluissa ja tapahtumatarjonnassa, ja ruotsinkielisten palvelujen saatavuus huomioidaan myös viestinnässä.

- Toteutettujen tapahtumien kielijakaumaa ja asiakasvirtoja seurataan.
- Kunta tiedottaa aina kahdella kielellä
- Lisääntynyt muunkielisten määrä edellyttää englanninkielistä tiedottamista lähivuosina.
- kieliryhmien välisiä tapaamisia edistetään kulttuuritapahtumien kautta.

RAKENNETTU YMPÄRISTÖ, TILAT JA LUONTO

Rakentamisessa väestönkasvun mahdollistaminen toteutetaan luontomaisemaa ja kestävän kehityksen periaatteita kunnioittaen. Luonnon, maaseutumaisen asuinympäristön ja taajamarakentamisen tasapaino näkyy kaavoituksessa, arkkitehtuurissa ja rakennussuunnittelussa. Kova ja pehmeä infrastruktuuri yhdistyvät parhaalla mahdollisella tavalla.

- suunnittelun lähtökohdaksi on vuorovaikutus asukkaiden kanssa. Perinteitä ja muistoja sekä eri paikkojen omaleimainen henki huomioidaan rakennettaessa uutta ja suojellessa vanhaa.
- kunnan kulttuuripalvelut ja paikalliset yhdistykset tekevät yhteistyötä kunnan kaavoituksen kanssa.
- kulttuuri- ja luontomatkailua ja näiden välistä yhteyttä kehitetään.

KULTTUURITAPAHTUMIEN TARJONTA JA SAAVUTETTAVUUS

Kunta profiloituu entistä enemmän tapahtumien kautta. Kulttuuritapahtumia järjestetään monipuolisesti ja tapahtumien saavutettavuutta eri puolilla kuntaa panostetaan. Sipoo rohkaisee toimijoita kokeilemaan uusia tapahtumakonsepteja ja luo laadukkaat puitteet niiden järjestämiselle. Tapahtumia järjestetään lähelle asukkaita.

- tapahtumien suunnittelussa ja seurannassa huomioidaan eri ikäryhmille suunnattu kulttuuritarjonta
- Yhteistyötä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa lisätään ja huolehditaan siitä, että kulttuurikasvatus ja taiteisiin tutustuminen on kaikille lapsille mahdollista.
- kulttuuritoiminnalle soveltuvia tiloja tulee kehittää, varsinkin kunnan keskitymiin.
- tuetaan yhdistyksiä niin, että kylien seurojen talot pysyvät kunnossa ja aktiivisessa käytössä.
- kunnan käytöstä poistuneet rakennukset, joita ei voi käyttää kunnan omaan toimintaan vuokrataan kohtuuhintaan ensi sijassa kulttuuri- ja vapaa-aikatoimintaa harjoittaville tahoille.
- taiteen perusopetuksessa olevien oppilasmäärän kasvu suhteutetaan lasten lukumäärään kunnassa.

TOPELIUS SALL SALEN